

Nr 71.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående tjänstårsberäkning för professorerna C. O. Lagercrantz och B. I. Hesselman med avseende å deras rätt till ålderstillägg; given Stockholms slott den 31 december 1919.

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härigenom föreslå riksdagen medgiva,

att envar av professorerna vid universitetet i Uppsala Carl Otto Lagercrantz och Bengt Ivar Hesselman må för åtnjutande av ålderstillägg, att tidigast från och med år 1921 till dem utgå, tillgodoräkna sig erforderlig del av sin föregående tjänstgöring såsom professor vid Göteborgs högskola.

De till ärendet hörande handlingarna skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott.

GUSTAF.

Olof Olsson.

Utdrag av protokollet över ecklesiastikärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 31 december 1919.

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern EDÉN,
 Hans excellens herr ministern för utrikes ärendena HELLNER,
 Statsråden: PETERSSON,
 PETRÉN,
 NILSON,
 LÖFGREN,
 friherre PALMSTIERNA,
 UNDÉN,
 THORSSON,
 HOLMQUIST,
 OLSSON.

Departementschefen, statsrådet Olsson anförde:

Ang. tjänst-
 årsberäkning
 för professo-
 rerna C. O.
 Lagercrantz
 och B. I.
 Hesselman.

I särskilda, till Kungl. Maj:t ingivna ansökningar hava professorn i grekiska språket och litteraturen vid universitetet i Uppsala Carl Otto Lagercrantz samt professorn i nordiska språk vid samma universitet Bengt Ivar Hesselman var för sig gjort framställning om rätt att för åtnjutande av ålderstillägg tillgodoräkna sig föregående tjänstgöring såsom professor vid Göteborgs högskola.

Till upplysning i ärendet får jag, med ledning av ansökningshandlingarna och i övrigt tillgängliga uppgifter, meddela

dels beträffande Lagercrantz:

att han den 14 april 1913 av Göteborgs högskolas styrelse utsetts till professor i klassiska språk, vilket val den 25 april 1913 erhållit Kungl. Maj:ts stadfästelse, att han, som sedermera i nämnda befattning tjänstgjort vid högskolan till den 31 maj 1919, den 4 april 1919 av Kungl. Maj:t utnämnts till professor i grekiska språket och litteraturen vid Uppsala universitet samt att Lagercrantz, som under sin professorstid vid Göteborgs högskola, utgörande omkring 6 år, icke åtnjutit någon tjänstledighet, fränsett dyrtidstillägg uppburit avlöning under tiden den 14 april 1913—den 31 december 1918 efter 7,500 kronor för år och under tiden den 1 januari—den 31 maj 1919 efter 8,000 kronor för år;

dels ock beträffande Hesselman:

att han den 25 september 1914 av Göteborgs högskolas styrelse utsetts till professor i nordiska språk, vilket val den 14 oktober 1914 erhållit Kungl. Maj:ts stadfästelse, att han, som därefter i nämnda befattning tjänstgjort vid högskolan till den 1 juli 1919, den 19 juni sistnämnda år av Kungl. Maj:t utnämnts till professor i nordiska språk vid Uppsala universitet samt att Hesselmann, som under sin professorstid vid nämnda högskola, utgörande omkring 4 år och 9 månader, åtnjutit något mera än 1 månads partiell tjänstledighet för deltagande i en landstormsbefälskurs, under hela sin professorstid vid högskolan åtnjutit en årlig lön av 7,500 kronor jämte dyrtidstillägg därå för åren 1917—1919.

I de vid respektive ansökningar fogade tjänstgöringsbetygen, dagtecknade, för Lagercrantz den 29 maj 1918 och för Hesselman den 23 augusti 1919, hava sökandena vitsordats för utmärkt skicklighet och berömvärt nit.

Jag bör här erinra, att avlöningen till professor vid någotdera av statsuniversiteten eller vid karolinska mediko-kirurgiska institutet i regel utgår med 7,500 kronor, därav 5,000 kronor lön och 2,500 kronor tjänstgöringspenningar, vartill kommer ett ålderstillägg å 600 kronor.

Över ansökningarna hava vederbörande vid Uppsala universitet yttrat sig samt universitetskanslern den 29 juli respektive den 20 augusti 1919 avgivit utlåtanden, däri han understött Lagercrantz och Hesselmans ansökningar.

I likhet med kanslern har statskontoret uti särskilda utlåtanden av den 11 augusti och den 3 september 1919 tillstyrkt ansökningarna.

Nu förevarande frågor äro av samma beskaffenhet som två, vilka nyligen varit förelagda riksdagen.

I till Kungl. Maj:t under respektive åren 1916 och 1917 ingivna särskilda ansökningar hade nämligen professorerna L. V. A. Stavenow och J. R. Kjellén, vilka, efter att under en följd av år hava varit professorer

vid Göteborgs högskola, av Kungl. Maj:t utnämnts till professorer vid universitetet i Uppsala, anhållit om rätt att för vinnande av ålderstillägg å sina löner vid universitetet i Uppsala räkna sig till godo den tid, de som professorer tjänstgjort vid högskolan.

Vad Stavenow angår hade han som stöd för sin berörda ansökning åberopat innehållet i en av Kungl. Maj:t, efter inhämtande av riksdagens bifall, den 25 maj 1900 utfärdad kungörelse, enligt vilken medgivits, att professor vid Göteborgs högskola, som utnämndes till extra ordinarie professor vid något av rikets universitet, finge för åtnjutande av ålderstillägg såsom sådan tillgodoräkna sig sin tjänstgöring i egenskap av professor vid högskolan från och med året näst efter det, då kallelse till professorsämbetet blivit av Kungl. Maj:t fastställd. Skillnaden mellan »extra ordinarie» och »ordinarie» professorer är som bekant numera upphävd genom 1908 års lönereglering för universiteten. Man har emellertid ej ansett, att bestämmelserna i 1900 års kungörelse utan vidare kunde tillämpas, om en professor vid Göteborgs högskola överginge till en professur vid statsuniversitet, men väl har man hållit före, att det funnes fog för att i varje särskilt fall genomföra en sådan tillämpning.

Kungl. Maj:ts till 1916 års riksdag avlåtna framställning (proposition nr 78) om medgivande för Stavenow att för åtnjutande av ålderstillägg, att tidigast från och med år 1917 utgå, tillgodoräkna sig erforderlig del av sin föregående tjänstgöring såsom professor vid Göteborgs högskola blev av riksdagen bifallen.

I den av Kjellén ingivna ansökningen åberopade han nämnda utgång av Stavenows omförmälda begäran. Kungl. Maj:ts framställning till 1917 års riksdag (proposition nr 48) om motsvarande förmån för Kjellén, som genom riksdagens nyssnämnda beslut beviljats Stavenow, blev jämväl av riksdagen bifallen.

Jag finner mig nu äga allt skäl att söka medverka till att Lagercrantz och Hesselman må komma i åtnjutande av samma förmån som Stavenow och Kjellén. Jag tillstyrker alltså, att Eders Kungl. Maj:t täcktes föreslå riksdagen medgiva,

att envar av professorerna vid universitetet i Uppsala Carl Otto Lagercrantz och Bengt Ivar Hesselman må för åtnjutande av ålderstillägg, att tidigast från och med år 1921 till dem utgå, tillgodoräkna sig erforderlig del av sin föregående tjänstgöring såsom professor vid Göteborgs högskola.

Vad föredragande departementschefen sålunda tillstyrkt behagade Hans Maj:t Konungen, på hemställan av statsrådets övriga ledamöter, gilla; och skulle proposition av den lydelse, bilaga vid detta protokoll utvisar, avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Sixten Carlborg.
